

Pædagogisk læreplan for Børneflokket Orienten - vuggestuen 2021-2023

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

For overhovedet at kunne lære, er det afgørende for det enkelte barn at være omgivet af voksne, der får det til at føle sig anerkendt og værdsat.

Vi har erfaret at vi bedst understøtter børnene udvikling og selvfølelse ved at dele dem op i mindre grupper. På denne måde skaber vi et læringsmiljø der giver alle børn plads til at udforske og udfolde sig f.eks. i værkstedet eller på en tur til fælledparken. Dette er også gældende til frokost hvor børnene sidder i 3 mindre grupper og spiser. Det giver plads og ro til samtale og til at børnene selv kan få lov til at øve sig i f.eks. at øse mad op på deres tallerkner.

Ved at dele børnene op i mindre grupper kan vi også understøtte deres samspil og tilknytning ved f.eks. at hjælpe dem i gang med en leg. Vores rolle som pædagoger er herved at guide og motivere børnene i både de planlagte og de spontane aktiviteter. Det betyder at den voksne nogen dage er med helt nede på gulvet og bygger tårne med klodser og andre dage observerer på afstand, og er klar til at bryde ind hvis nødvendigt.

Arbejdet med børnenes personlige alsidige udvikling er en proces der foregår over hele dagen. Vi understøtter den bl.a. når vi hjælper børnene til selv at tage sutskoene af inden vi skal på legepladsen og til selv at tage strømperne og bukserne på efter de har sovet. Det er også en proces der involverer mange forskellige slags aktiviteter. Nogle gange er aktiviteten et puslespil ved bordet, mens den andre gange er en løbeleg på legepladsen. Dette gør vi for at skabe aktiviteter der rammer ind på alle børns interesser og potentialer. Det er dermed også helt legitimt ikke at have lyst til at være med.

Vi ønsker at børnene føler sig trygge og anerkendte og derigennem bliver selvstændige og nysgerrige på livet. Vi lærer børnene at de skal komme til en voksen hvis de har brug for hjælp og at der altid er en voksen til at trøste hvis noget skulle ske. Vi lægger stor vægt på at vi som voksne er den primære omsorgsgiver i de timer, de er hos os i vuggestuen.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Når vi tager imod nye børn i vuggestuen, lægger vi stor vægt på, at vi den første tid er inde i vuggestuen, 2 voksne, en lille gruppe børn og det nye barn. Personalets fokus er at få skabt en relation til barnet og forældrene, og at vuggestuen bliver en genkendeligt og tryk ramme. Først herefter bevæger vi os ud af huset, på legeplads eller tur, og barnet begynder så småt at danne relationer til de øvrige personaler.

Vi deler børnene op i små grupper i formiddagstimerne. Det er for at sikre nærvær med de voksne og at alle børn bliver set. Samtidig skaber det ro til fordybelse. Grupperne opdeles ud fra nuvæ-

rende relationer, men også med et blik på relationer, vi gerne vil hjælpe på vej. Børnenes interesser og udviklingsområder er også med i de pædagogiske overvejelser når vi kigger på gruppeinddelingen. Vi arbejder med differentierede gruppestørrelser, alt efter de enkelte børns behov. Nogle børn har i perioder brug for helt små grupper, der er måske behov for hjælp til at danne en relation eller hjælp til hvordan man leger og interagerer med et andet barn.

Det er gennem leg og fælles oplevelser, at barnet oplever en tilknytning til fællesskabet og de sociale relationer opstår. Personalet er opmærksom på de forskellige positioner vi kan indtage i børnenes leg. Går vi foran, ved siden af eller bag ved børnene - i en vekselvirkning mellem planlagte lege/ aktiviteter og børneinitierede lege.

Vi hjælper børnene med at begå sig socialt, med redskaber til at sige til og fra, og hjælper børnene med at forstå de andre børns ytringer og handlinger. Det kan fx være når det helt lille barn, der slår et andet barn som en kontaktform og vi siger "du kan sige hej eller ae ae..."

Kommunikation og sprog

"Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

I vuggestuen er vi meget opmærksomme på vigtigheden i at understøtte børns sprog. Dette gælder ikke kun det verbale sprog, men også det nonverbale sprog, kropssprog og mimik.

Det er vigtigt, at de voksne sætter ord på hvad de gør. Derved lærer børnene igennem os en masse nye ord og begreber, som de på sigt kan inddrage i deres eget ordforråd.

Vi formulerer os i korte sætninger og forsøger kun at give en besked af gangen. Dette kan f.eks. være ved at bede barnet om at tage sutskoene af og først give næste besked når dette er gjort. Vi

lader børnene tale og fortælle, dette både så de får lov til at øve og bruge alle de ord de tillærer sig, men også for at vise børnene at vi her i vuggestuen lytter til hvad de andre har at sige.

For at understøtte dette hjælper vi også børnene med at sætte ord på handling ved f.eks. at lære dem at sige "skal vi lege?" i stedet for at slå, eller at sige stop hvis der er noget de ikke bryder sig om. Samtidig med at barnet selv lære at sige fra, taler vi også med dem om deres egne og de andres følelser i de situationer der opstår i løbet af dagen.

Endnu et vigtigt element i forbindelse med understøttelse af børns sprog er at læse bøger, fortælle historier og synge sange. Herigennem lærer børnene også nye ord og udtryk og igennem sange og rim sat rytme på sproget. På begge stuer finder man bøger som børnene både selv kan tage frem og læse i, eller sammen med en voksen få læst højt fra. I forbindelse med at synge i vuggestuen gør vi også brug af de ting vi ser. F.eks. kan uroen med dyr give anledning til en sang om bondegården og dermed en snak om dyrenes lyde.

Krop, sanser og bevægelse

"Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen".

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

I vuggestuen arbejder vi med at inddele stuerne i forskellige læringszoner. Vi har fx et lille lege-køkken, en sofakrog med bøger, et hjørne hvor bilerne bor osv.

Vi mener at zoneinddelingen er med til at tydeliggøre for børnene "hvad kan man her" – og zonerne indbyder til forskellige lege – forskellige måder at bruge kroppen. I sofaen lytter man måske til bøger og får ro i kroppen, ved bordet er der typisk forskellige aktiviteter, der sigter mod at udvikle barnets finmotorik, fx når vi tegner, klipper, lægger puslespil eller leger med modellervoks. På gangen løber børnene stærkt og træner deres rummelige sans og grovmotorik, når de skal vurdere afstanden til andre og øve sig i at løbe uden om hinanden. I motorikrummet kan man klatre i ribben eller måske op i vindueskarmen og øve sig i at komme ned igen og vi kaster bolde "til månen" og forsøger at gribe dem.

Børnene udfordrer og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på hele dagen. Det foregår blandt andet i de daglige rutiner, hvor vi i vuggestuen har fokus på børnenes selvhjulpethed. Det viser sig fx når tøjet skal af og på, når vi spiser og man måske skal smøre sig en mad, spise suppe med skeen eller fange en ært med pincetgreb. Ved måltidet er der også fokus på både smags- og lugtesans og vi fornemmer forskellige teksturer/ konturer når vi smager på maden. Vi taler med børnene om hvordan det smager; sødt, surt, stærkt, om det er koldt eller varmt, om det knaser, om maden måske har en særlig lugt.

En stor del af den daglige rutine i en vuggestue er middagsluren. Når børnene bliver puttet, foregår det i en rolig og tryk atmosfære. Nogle børn får nemt ro i kroppen og glider roligt ind i søvnen. Andre børn skal hjælpes til at finde roen og rumsterer måske rundt, til søvnen indtager. Her kan det være en beroligende hånd eller vuggen i barnevognen der skal til, før barnet falder til ro.

Børnene udfordrer og eksperimenterer også med kroppen i forskellige planlagte aktiviteter. Hver vinter har vi et krop- og bevægelsesforløb, hvor vi deler børnene op i aldersopdelte grupper. Grupperne samles på skift en gang om ugen med faste voksne. Grupperne arbejder med et forløb, der tager udgangspunkt i børnenes kunnen og i deres interesser og personalet skaber en genkendelig ramme for børnene. Genkendeligheden er med til at skabe tryghed og gøre det nemmere for alle børn at deltage. Vi arbejder med at skabe mange deltagelsesmuligheder for børnene – at der er mange måder at være med på. Nogle børn har brug for at være mere iagttagende eller holde en voksen i hånden, for andre fungerer det bedst med en særlig tilpasset rolle, fx være den der deler vand ud.

I de spontane og børneinitierede lege er kroppen også i gang, hvad end det er løbeleg på gangen, "madlavning" i legekøkkenet," eller flytteemand Olsen" leg, hvor legetøjet samles i store bunke.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

I vuggestuen udnytter vi alle de muligheder, vi har for at understøtte børnene i at danne erfaringer med natur og udeliv. På vores legepladser kan børnene kan lege i sandkassen og finde små dyr under træstubbene eller i hækken. På legepladsen har vi også et højbed der blandt andet indeholder rosmarin, mynte mm. Her kan børnene både se, dufte til og smage på naturen.

Om sommeren dyrker vi tomater og agurker i plantekasser. Børnene er med til at plante grøntsagerne i kasserne, vande dem og de ser dem vokse, for til sidst at kunne smage på afgrøderne.

Vi følger og undersøger årstiderne og bevæger os derfor ud i alt slags vejr. Dette giver anledning til for eksempel at tale om regnvejr efter vi har hoppet i vandpytter eller til en snak om kulde og varme når vi kommer indenfor på en blæsende dag.

Udover brugen af vores egne udearealer tager vi også på ture ud i naturen for at opleve andet plante- og dyreliv. Dette kan f.eks. være en tur i fælledparken, de nærliggende legepladser eller de nærliggende skove.

Vi følger børnenes spor og nysgerrighed. F.eks. ved at lede efter snegle og andre dyr på legepladsen og blæse sæbebobler mens vi vasker hænder.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

I Børneflokket varetager vi både traditionelle højtider som jul og påske, også vores egne traditioner omkring f.eks. fastelavn.

Dette gør vi bl.a. ved at pynte op til jul. Sammen med børnene laver vi julepynt som vi hænger op i institutionen og til vores årlige julefest pynter vi sammen med børn og forældre juletræet og synger julesange. Til påske og jul har vi også sammen med børnene en fælles frokost hvor køkkenet har lavet et festligt måltid vi spiser fælles på stuen ved et langt bord.

Hvert år afholder vi også et fastelavnsarrangement med børnene, hvor der er mulighed for at klæde sig ud og slå katten af tønden.

Vi afholder barnets to års fødselsdag i vuggestuen og holder farvelfest for barnet når de stopper hos os.

Derudover har vi fællessang, hvor hele institutionen mødes og synger sammen. Det er med til at give en fællesskabsfølelse, at høre til og giver kendskab til andre børn og voksne i huset.

Udover dette arbejder vi ud fra vores mangfoldige kultur. Både personaler og forældre kommer med forskellige tanker og ideer og vi forsøger at kombinere alt dette i vores institutionskultur.